

Organisationsnummer 885001-7420

Verksamhetsberättelse 2022

Verksamhetsberättelse 2022

Styrelsen för SPF Seniorerna, Ankaret, avger följande berättelse för verksamhetsåret 2022.

Antalet medlemmar i föreningen var vid årets slut 709 + 14 personer som väntar på att få komma med. Totalt har 66 nya medlemmar tillkommit och 34 medlemskap har av olika skäl avslutats och 22 medlemmar har avlidit. Av medlemmarna har 131 kommit från Valboföreningen Tre Lågor som lades ner vid halvårsskiftet.

Styrelsen har bestått av följande ledamöter

Ordförande	Gunilla Strandgren
Vice ordförande	Margaretha Wuopio
Kassör	Esbjörn Magnusson
Sekreterare	Marianne Åseby
Ledamot	Gerd Andén
Ledamot	Laila Berglund
Ledamot	Ulla Renvall

Kerstin Hallkvist, tidigare medlem i Tre Lågor, har varit adjungerad till styrelsen under hösten.

Funktionärer

Boule	Kristina Ekstedt
Digitalisering	Kerstin Björk
Friskvård	Ulla Renvall
Hemsida	Gerd Andén och
Hemsida	Marianne Åseby
KPR	Bo Bergstad
RPR	Rurik Löfmark
Lotteri	Inger Scheele
Lotteri	Synnöve Eriksson
Medlemsregister	Esbjörn Magnusson
Program	Laila Berglund
Program	Eva Gunnerud
Program	Lisbeth Klarström
Program	Märtha Ström
Resor	Margaretha Wuopio
Resor	Hans Nilvander
Studieansvarig	Gerd Andén
Teaterombud	Gunilla Strandgren
Värdinna	Birgitta Erkers
Revisor	Anders Sandin
Revisor	Claes Embäck
Revisorssuppleant	Bertil Schultz
Valberedning	Ann Stenström
Valberedning	Britt-Marie Kjölsrud
Valberedning	Carl-Göran Wallman

Styrelse- och funktionärsrapporter

Inledning

SPF Seniorerna Ankaret är en politiskt och religiöst obunden förening och samarbetar med övriga SPF-föreningar i Gävle kommun genom Samarbetsrådet. I Gästriklandsdistriktet finns 10 SPF-föreningar. SPF Ankarets målsättning och uppgifter framgår av fastställd verksamhetsplan för år 2022.

Samarbetsrådet

Ledamöter i Samarbetsrådet har under 2022 varit Gunilla Strandgren och Margaretha Wuopio från styrelsen, Bo Bergstad har varit representant i KPR och Rurik Löfmark representant i RPR.

Frågor som behandlats förutom äldrepolitiska frågor i KPR och RPR har t ex varit "Gävle en äldrevänlig kommun", "Det digitala utanförskapet bland äldre", aktiviteter som Folkhälsoveckan, Seniorvarvet, Seniormässan, diskussioner och erfarenhetsutbyte angående aktiviteter och lokalproblem.

Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Bo Bergstad, SPF Ankaret, tillsammans med Catharina Hedin, SPF Gavle, har vid varje samarbetsråd lämnat utförliga rapporter från de möten de haft i KPR. Rapport från KPR, se bilaga 1.

Regionala pensionärsrådet (RPR)

Regionala pensionärsrådet skall verka för att ta tillvara pensionärernas synpunkter gällande hälso- och sjukvårdsfrågor samt vara ett organ för kunskapsspridning. Ordinarie ledamot är Anders Wallin, SPF Syrenen och ersättare är Rurik Löfmark, SPF Ankaret. Båda har deltagit i mötena i RPR och Rurik har lämnat rapport vid samarbetsrådets möten. Rapport från RPR, se bilaga nr 2

Årsmöte

Årsmötet hölls 2022-03-08, en månad senare än planerat på grund av fortsatt försiktighet efter pandemin. 66 medlemmar deltog.

Styrelsemöten

Under året har 12 protokollförda möten ägt rum förutom årsmötet. Styrelsen har haft 10 möten på Studieförbundet Vuxenskolan, Gävle, och 2 möten hemma hos styrelseledamöter.

Ekonomi

Årets resultat är att vi går med förlust med 736,99 kr jämfört med budget. Vi har på bankgirot 130 802,38 kr och i kassan 5 528 kr tillsammans 136 050,38 kr. Ekonomin är god.

Inkomster under året har varit 81 192 kr och utgifterna blev 82 928,99 kr.

Lotteriverksamhet har gått bra, vi har sålt för 7 795 kr och köpt vinster för 3 653 kr, vinst 4 142 kr. Ett stort tack till Inger Scheele, Synnöve Eriksson och Britt-Marie Kjölsrud.

Vid månadsmötena tar vi 8 900 kr i intäkter och 26 614,35 kr i kostnader. Vi har betalt 1 620 kr i annonskostnader i början av året, sedan hänvisar vi till programbladet, hemsidan och SPF appen. Sedan får alla som uppgett en e-postadress en påminnelse på mejl. I och med att vi inte annonserar i tidningarna spar vi pengar. Vi har sparat 1000 kr varje månadsmöte på lokalhyran för Hedvigslundskyrkans cafélokal jämfört med Söders Källa.

Introduktion för nya medlemmar från Tre Lågor

Introduktion för nya medlemmar från Tre Lågor ägde rum den 24 september. Efter en presentation av medlemmarna och styrelsen vidtog diskussion om aktiviteter som de har haft i Valbo och vad de gärna vill fortsätta med. Gunilla presenterade Ankarets aktiviteter.

Månadsträffar

Mottagningskommitté vid månadsträffarna

Vår första månadsträff i januari fick ställas in på grund av pandemin och det andra i februari hade vi utomhus med korvgrillning i Boulognerskogen. Årsmötet fick flyttas till mars, men därefter har medlemsträffarna kunnat genomföras som planerat i Hedvigslundskyrkans cafélokal.

Referat från medlemsmötena finns på vår hemsida.

Datum	Program	Antal deltagare
15 februari	Korvgrillning i Boulognerskogen	20
8 mars	Årsmöte	66
12 april	Lars Bergmark, Alexandra Bankander och Lena Isokivelä från Gavlegårdarna	49
24 maj	Vårlunch på Skärgårdskrogen	83
13 september	"Familjens Jurists" chef Helena Solum	57
11 oktober	"Hemberedskap" med Ove Wiström från Civilförsvarsförbundet i Söderhamn.	66
8 november	Musikquiz med musikinslag av organist Joakim Andersson	66
13 december	Lucia	90

Tolkservice vid månadsträffarna

SPF Ankarets hemsida och SPF-appen

Föreningens ambition är att hemsidan uppdateras kontinuerligt och att den utvecklas efter hand till att bli en viktig informationskanal, för de medlemmar som använder internet. Under året har besöksfrekvensen ökat. Under året har också SPF-appen introducerats, där all information som finns på vår hemsida går att läsa på en smartphone eller läsplatta.

Digitalisering

Det har blivit allt viktigare att vi kan nå ut till våra medlemmar digitalt. Många använder idag inte internet och både föreningen och distriktet gör satsningar för att få flera användare. Vid våra månadsmöten har vi t ex hjälpt till med att installera SPF-appen då många har idag en smartphone även om man inte har dator. Studieförbundet Vuxenskolan erbjuder kurser inom området och distriktet står för kostnaderna för SPF-medlemmar. Under året har två personer från Ankaret deltagit i fortsättningskursen "Androida surfplattor och smartphones" och tre från Ankaret i grundkursen "Iphone och Ipad" Fortsatta insatser planeras för 2023 med bl a ett IT-café.

Hjärnkoll 2022

Distriktsfinal i Hjärnkoll 2022 genomfördes den 15 september under ledning av Berndt Ericsson och Rudan var värdförening. Ankarets lag bestod av Lena Ödéén, Ann Stenström och Bozena Meczynski och även detta år vann laget. Den 13 oktober åkte trion till Stockholm till den nationella tävlingen. Skaraborgsdistriktet vann även detta år.

Friskvård

SPF på förbunds nivå beslutade att under våren den 16 – 20 maj 2022 skulle ånyo en Folkhälsovecka genomföras. Förbundet deltog med digitala föreläsningar. Alla fem föreningar i Gävle samarbetade med de lokala aktiviteterna med Ankarets Ulla Renvall som samordnare. Alla aktiviteter var koncentrerade till Boulognerskogen.

Cirka 70-tal åskådare dök upp vid invigningen där Anders M Johansson, SPF Gavle, hälsade alla välkommen med några ord om det viktiga med folkhälsan. Folkdanslaget Rillen och gruppen Spralliga dansade på scenen. Spralliga hade lite otur då musikanläggningen inte fungerade så bra utan det slutade i att de dansade på grusplan och åskådarna hoppade med och dansade till Jerusalema. Därefter bjöds på fågelexkursion med Kjell Wallin och vi var ca 30 personer som gick runt och lyssnade både på Kjell och efter fågelsång

Övriga aktiviteter under veckan var cykeltur med Hugo Minell, schack med Hugo Minell och Henning Thejls, boule med Marianne Pedersen. Vi grillade även korv och hade kluriga tipspromenader. På torsdagen var det kyrkogårdsvandring i samarbete med museet och med ca 50 deltagare. Arne Övrelid och Per Mattsson guidade oss runt på gamla kyrkogården och berättade om de äldsta gravarna som också är en del av

Gävles historia. Vandringen avslutades vid en liten grupp av olika kors som sparats från olika tidsåldrar – en kyrkogård för gamla gravkors som Arne Övrelid uttryckte sig.

På fredagen var det korvgrillning, prisutdelning till vinnarna av de olika tipspromenaderna. Friskis och Svettis med Pia-Lena genomförde ett "Dans soff"-pass där åskådarna villigt deltog. En fint genomförd vecka med positiva deltagare i en vacker miljö, Boulognerskogen, vad kan man mer begära?

Vandringar

Under hösten har Ankaret tillsammans med Gävle genomfört fyra vandringar. Intresset har varit stort och vädret på topp.

Den första vandringen som lockade 22 personer gick från Bönan till Engeltofta.

Den andra vandringen var i Gamla Gävle med Fredrika Nordahl-Westin som ciceron. Ca 50 personer deltog.

Den tredje vandringen var i Sätrespåret, en vandring på ca 3 kilometer med ett 20-tal deltagare

Den fjärde vandringen var efter 3-kilometersspåret i Hemlingby, med efterföljande korvgrillning. Här deltog också några personer från Hille. Tillsammans var vi ett 50-tal som deltog.

Vandring i Gamla Gefle

Dans för livet

I samarbete med Vuxenskolan startade vi under hösten "Dans för dig-dans hela livet", som gav oss en möjlighet att träna rörlighet, koordination, balans och styrka för både kropp och själ. Vi träffades 5 gånger i Musikhuset Sjömanskyrkan. Dansen leddes av Agnes Krigh från Vuxenskolan. Det var 15-20 deltagare. Alla var väldigt nöjda och vill gärna ha en fortsättning på dansen, vilket vi hoppas kunna ordna 2023.

Bokcirkel

En ny bokcirkel har startats upp under hösten. Den har haft två träffar under hösten och kommer att fortsätta träffas under våren. Att få diskutera böcker tillsammans är mycket givande och ger många nya vinklingar i tillvaron. Träffarna har ägt rum i Studiefrämjandet Vuxenskolas lokaler.

Canasta

Canasta har varit en efterfrågad aktivitet som kom igång under hösten. I början var gruppen fåtalig men den har vuxit så det går att fortsätta spela under våren, vilket alla är väldigt glada för.

Resor

Som vanligt har de flesta av alla resor arbetats fram i resegruppen för distriktet och Ankarets medlemmar har aktivt deltagit i dessa resor.

Efter ett par år då det inte varit någon fart på vår reseverksamhet på grund av pandemin rivstartade vi i slutet på februari med Iggesundsvyn. Resegruppen har genomfört 17 researrangemang under året. Utlandsresorna har varit minst lockande och en har tyvärr måst ställas in. Då detta inte stämmer med åren före pandemin så tror gruppen att det känns tryggare att resa inom Sverige. Antalet genomförda resor är något lägre än tidigare år och det är beroende på att gruppen p.g.a. pandemin inte kunnat planera som vanligt. Vi har dock aldrig haft ett sådant tryck på resor som i år.

Eckerö

Ankaret arrangerade själva en resa till Eckerö den 17 augusti då vi också bjöd in SPF Gavle. Vi var 28 glada SPF-are som steg ombord och blev bjudna på lite bubbel vid ankomsten, åt av den fina buffén och hade sedan en fin dag ombord på båten.

Limön

Den 14 juni gjorde SPF Ankaret en utflykt till Limön där vi fann en varningsskylt med nedanstående text. Vår eminente guide Roland Lenströmer berättade inledningsvis lite övergripande om Limön och det kalkbrott med järnväg som en gång fanns där. Namnet Limön kommer för övrigt från det engelska ordet för kalk – lime. Vi promenerade sedan till badviken där vi fick de öar utpekade för oss som man ser från Limön bl.a. Eggegrunds fyr långt borta. Nästa stopp blev monumentet över fartyget "Fru Margaretha" som förläste en iskall, stormig dag den 8 oktober 1808 utanför Limön. En av de största sjöolyckorna i Sveriges historia där cirka 100 man omkom. Därefter stannade vi till i Oxharsviken där vi satt i solen och åt vår medhavda matsäck. Där såg vi skylten med varning för livsglada pensionärer. Vi tittade också på den artrikedom av växter och blommor som finns på Limön

PUB-aftnar

Under våren hade vi 2 pub-aftnar på Musikhuset Sjömanskyrkan och under hösten 2 träffar på Bistro Pazzo, vilket vi planerar att fortsätta med till våren.

Vinprovning

Den 31 mars träffades 33 medlemmar för att under Birger Walléns ledning provsmaka fyra olika röda viner med lite tilltugg.

Ölprovning

Årets oktoberfest gick av stapeln 20 oktober i Hans-Eriks kök. Vi var 19 personer som kom och fick prova öl som serveras på Oktoberfesterna i Tyskland. Vi provade 4 olika öl och fick äta gott av korv, ostar, marmelad, skinka, potatisgratäng mm. Mycket uppskattad av deltagarna som tackar Micke x 2 från "Gefle Ölsällskap" som guidar oss i ölets värld.

Matlagning för herrar

Vi är nu uppe i 11 herrar som lagar mat 8 gånger om året, fyra på våren och fyra på hösten under ledning av Hans Nilvander, Ankaretmedlem sedan sommaren. Vi fick tillskott med tre herrar när vi startade i september. Vi lagar en tre-rättersmiddag varje gång. Exempel på rätter vi har tillagat under hösten är:

Förrätt	Huvudrätt	Efterrätt
Sallad grand Royal	Gräddig svamprisotto	Glass mascarpone/jordgubbar
Burratta m tomat	Sesampanerad Fisk Ananas o kokos	Tira mi su
Honungsfylld getost	Fasanbröst	Chokladtarte
Pilgrimsmussla med Kalixrom	Slaktarns (Njurtapp) förmån med pommes	Saffranspannacotta

Vi har otroligt roligt och det är en lärorik kurs. Om fler är intresserade hör av er till styrelsen.

Boule

13 januari startade SPF Ankaret sin bouleverksamhet inomhus i boulehallen.

Kl. 13 varje torsdag träffades vi och inomhusspelet pågick fram till maj månad, då vi började spela utomhus vid Musikpaviljongen i Regementsparken.

Då startade vi spelet kl.10.00.

I oktober drog vi oss inomhus igen och 15 december hade vi avslutning med glögg och en liten tävling (Luciakorke) .

Vi är ett troget gäng som träffas och har trevligt.

Under året har vi haft glädjen att få välkomna nya medlemmar.

Jubilarer

Under året har 15 st 90-åringar och 3 st 80-åringar uppvaktats med gratulationskort.

Slutord från ordföranden

Även i början av 2022 påverkades vi av pandemin och var tvungna att ställa in våra inomhusträffar under januari och februari, och först i mars kunde vårt årsmöte äga rum. Därefter har vi genomfört de planerade månadsträffarna i Hedvigslundskyrkans cafélokal.

Även denna höst ordnades en höstfest på restaurang Kvarnen och eftersom många ville delta fick vi ses vid två tillfällen med totalt 140 medlemmar.

Att erbjuda många olika aktiviteter så att olika intressen kan tillgodoses och att vi får möjlighet att träffas är ett viktigt mål för vår förening.

Under året har vi också utökat samarbetet med främst SPF Seniorerna Gävle men även med Hille och Rudan. Det bör vi på olika sätt vidareutveckla.

Kommunen har också antagit handlingsplanen för "Gävle en äldrevänlig kommun". Det är Ann-Charlotte Jansson, äldrestrateg, som ansvarar för handlingsprogrammet och vi kommer att ordna möten med henne för att konkret ta del av vilka beslut som är tagna och vilka som kommer att genomföras.

Slutligen vill jag tacka alla positiva och aktiva styrelsemedlemmar, funktionärer och medlemmar för ert intresse och engagemang.

Gävle den 27 december 2022

Gunilla Strandgren

Gävle 2023-01-10

Gunilla Strandgren
Ordförande

Margaretha Wuopio
Vice ordförande

Esbjörn Magnusson
Kassör

Marianne Åseby
Sekreterare

Gerd Andén
Ledamot

Laila Berglund
Ledamot

Ulla Renvall
Ledamot

Rapport från ledamöter i Kommunala Pensionärsrådet till SPF:s Seniorers föreningar i Gävle för år 2022

KPR organiseras av kommunstyrelsen och ordf.har varit kommunalrådet Erik Holmestig och vice ordf.Bo Bergstad, Ankaret. Ordinarie ledamöter har varit Catharina Hedin, Gavle, Bo Bergstad och ersättare May Hägglund,Tre Lågor/Hille och Bengt Lindkvist, Rudan. Ersättare deltar om möjligt i sammanträdena. Dessa har varit sex st och detta år i fysisk form.

Ett urval av områden som behandlats under året tas upp här och med tanke på informationsvärde för läsarna.

Boendefrågor: Även 2022 har funnits ett överskott av lägenheter i vård och äldreboenden/VÅBO/. Väntetid finns för önskemål om något specifikt boende men ej annars. Detta gör att senareläggande av 40 lägenheter i Hemlingborg från 2023 till 2024 kvarstår och planering för utbyggnad av Hilleborg får vänta. När det gällerTrygghetsboende har Gavlegårdarna 97 lägenheter och man uppger att intresset är svagare än andra lägenheter de har beroende på ålderskrav 65 år. I Bergby planeras ett nytt med 27 lägenheter. HSB har ett på Murengatan.

Antalet + 55 lägenheter hos Gavlegårdarna är 531 st och det är ett större intresse för dessa än för trygghetsboende lägenheterna.

I handlingsplanen för Äldrevänlig kommun har Gavlegårdarna ett ansvar för att bibehålla modellen för trygghetsboende och utveckla attraktiva boendelösningar för äldre. En person har anställts detta år för att arbeta med dessa utvecklingsfrågor, vilket vi ser som ett framsteg för äldres situation.

Gävle - en Äldrevänlig Kommun: Projektet har pågått augusti 2019-juni 2022 med framtagande av en Handlingsplan till dec-2021.Pandemin har försvårat och förlängt tiden för arbetet. Remisstid pågick till 31/3-22 med många remissinstanser och ett flertal synpunkter inkom. SPF Seniorerna hade via Samarbetsrådet, där styrelserna för föreningarna är representerade, möjlighet att formulera remissvar, där en del av våra synpunkter beaktades. Den reviderade planen antogs politiskt i Kommunfullmäktige 20 juni 2022. Nu pågår förverkligande av punkter under rubriken Aktiviteter.

Kultur och Fritid: En satsning på kultur för äldre 2021 har följts upp 2022 med många aktiviteter /VÅBO/ och 122st, arrangemang för alla med 137 st och 60 kurstillfällen. Seniorer får vid förhyrning av idrottshall nedsatt taxa jämförbar med

den ungdomar har. Rörelsesatsning för seniorer finns i Hedvigslundshallen tisdagar 13.00-14.30. Kultur för äldre kan följas på www.gavle.se/gavlekalendern.

Synpunkter på Idrottspolitiskt program har lämnats där KPR tycker att förutom fokus på barn bör sådant även finnas på äldre, då rapporter och studier visar på den stora betydelsen för aktiviteter med rörelse för att förebygga och förbättra äldres hälsa inom i stort sett alla sjukdomsgrupper.

Omsorg och hälso-och sjukvård: Omvårdnadsnämnden är den politiska organisationen och sektor Välfärd tjänstemannaorganisationen. Pandemin visade på olika brister i styrning, utförande och samverkan. Detta har lett till en utredning under detta år och beslut har tagits om en organisation med start 3 april 2023. Den innebär en förstärkning av hälso-sjukvården med ett eget kontor och samtidigt nya teamområden för förbättrad samverkan mellan de olika verksamhetsområdena som finns inom Välfärd.

Enheten för anhöriganställda: Hjälp i hemmet kan ske genom anhöriganställning i Gävle kommun och ska ses som en möjlighet och den finns inte i så många kommuner. Den anhörige får genomgå en grundutbildning. Antalet som tar del av tjänst är 120 personer.

Avveckling av korttidsplatser: Våren 2020 beslutade omvårdnadsnämnden att avveckla 39 sådana platser vid Bergmästargården. Beslutet väckte debatt med inlägg från både personal och äldre personer. Avvecklingen gick fortare än planerat pga covidpandemin. Förändringen skulle ersättas med utökade hemtagningsteam vid utskrivning från sjukhuset och s.k.resursplatser vid /VÅBO/. Under hösten har en utredning gjorts hur det gick. Den påvisar flera brister och det blev ej som man planerat. Ett allt tyngre vårdbehov hos fler har gett upphov till extravak, dubbelbemanning och svårigheter att klara rehabiliteringen. En del som kommit till VÅBO har efter en tid piggat på sig och kunnat återvända hem. Detta är ett nytt fenomen och förutsätter att det egna boendet finns kvar.

Alla är ense om att det behövs flera alternativa lösningar, ofta samfinansierade mellan region och kommun, för att få till en individuellt anpassad personcentrerad vård och omsorg där resurser används på ett mer effektivt sätt. Fortsättning följer.

Hemtjänstindex: På förbunds nivå har SPF Seniorerna arbetat fram ett mått för att mäta kvaliteten på hemtjänsten i landets 290 kommuner. Man har haft

ekonomiskt stöd från Allmänna Arvsfonden och från forskningsinstitutet RISE. Indexet är baserat på statistik i befintliga register och enkätundersökningar. Det är uppbyggt från fyra områden: information, biståndshandläggning, utförande och stöd- och utveckling. Gävle fick placering 81 och låg framförallt bra i informationsdelen, som lyfte övriga tre delar där man låg betydligt lägre. Tjänstemän på olika nivåer i Valfärd och Omvårdnadsnämndens ordf. informerades före lanseringen 23/11. Vid KPR:s sammanträde 8/12 var det planerat en återkoppling från nämndens ordf., som tyvärr blev sjuk så det får bli en punkt till 2023.

Älderåd i Norden: I oktober deltog Catharina Hedin i ett seminarium i Stockholm anordnat av Nordens Valfärdscenter/under Nordiska Ministerrådet/. I Sverige kallas äldreråden för pensionärsråd. Den stora skillnaden mot övriga nordiska länder är att dessa jämfört med Sverige har lagstadgat krav på att det skall finnas pensionärsråd. SPF Seniorer arbetar på förbunds nivå för att det skall bli verklighet i Sverige .

Gävle den 28 december 2022

Bo Bergstad	Catharina Hedin	May Hägglund	Bengt Lindkvist
Ordinarie	Ordinarie	Ersättare	Ersättare

Regionala Pensionärsrådet Gävleborg 2022

Det Regionala Pensionärsrådet har under året 2021 haft fyra möten, den **17 mars, 9 maj, 6 oktober samt 9 december**. Mötesordförande har varit regionrådet Jan Lahenkorva.

De flesta möten har utgjorts av presentationer av olika verksamhetschefer i regionen. Endast begränsad tid har erbjudits för frågor och diskussion.

Presentationer och protokoll från dessa möten finns på regionens hemsida under Regionala Pensionärsrådet. En kortfattad rapport från mötena har skickats per mail till förenings-ordförandena i distriktet omedelbart efter RPR-mötena med hänvisning till regionens hemsida.

Gästriklands representant i RPR har varit Anders Wallin, Syrenen med Rurik Löfmark, Ankaret, som ersättare.

Fjolårets problem med remissförfarandet har löst sig tack vare nya företrädare för majoriteten på så sätt att Regionens ärenden som angår äldre och som bör remissbehandlas också ska gå till pensionärsorganisationerna. Vårt överklagande till Förvaltningsrätten avslogs med följande motivering: *Förvaltningsrätten kan endast pröva lagligheten av regionens beslut, inte lämplighet. Vidare får förvaltningsrätten inte sätta ett annat beslut i det överklagade beslutets ställe, utan endast upphäva beslutet.*

Köerna till behandling minskar nu något i stället för att öka, men regionen uppfyller ännu inte de nationella kraven. *Min vård Gävleborg*, som startade 4 maj, har öppnats upp för alla patienter som söker vård – både primärvård, slutenvård och tandvård. Några mindre "buggar" har uppdagats men i det stora hela har allt gått bra.

Vårdplatser/kompetensförsörjning. Det finns vårdplatser, men bristen på personal är ett problem. Personalproblemen är stora i hela landet, en framtida jätteutmaning. Produktiviteten i vården behöver öka över hela landet. "Min vård Gävleborg" är ett steg framåt.

Regionen redovisar: en kontinuitet till läkare på SÄBO 2,16 läkare per boende de senaste två åren i medelvärde. Merparten av verksamheterna (88%) har en fast läkarkontakt knuten till SÄBO, utbildningsinsatser och introduktionsprogram för nya SÄBO-läkare, patient-säkerhetsronder med MAS:ar och en minimitid för läkare/boende och vecka på 6 min.

Regionen öppnar för obegränsat antal ST-läkare, men det råder kapacitetsbrist på utbildade handledare.

Organiserad prostatacancer-testning ska startas genom pilottester i tre regioner.

SPFs förslag om att inrätta en Äldrevårdsöverläkartjänst tillsammans med kommunerna mottogs positivt, men man vill avvakta erfarenheterna från Örebro.

Inför valet 2022 fick SPF tillfälle att fråga ut representanter för varje parti om deras syn på regionens framtida aktiviteter;

1. Hur kommer ni att verka för att generella "satsningar på ökad tillgänglighet" kommer äldre individer med komplexa vårdbehov till del (så att behovsprincipen den etiska plattformen i hälso- och sjukvårdslagen efterlevs)?

2. Hur ska ni verka för att digitaliseringen av vården anpassas efter sköra/multisjuka äldres behov?

3. Hur ser du som politiker på att privata entreprenörer idag sköter en stor del av svensk primärvård?

Flera av partierna hade förberett svar på frågorna. Några säkra löften kunde dock inte ges.

Kallelser har ändrats så att de kan läsas även av synskadade. En förhoppning finns att det nya journalsystemet kommer på plats hösten 2024, och då kan ytterligare förbättringar genomföras.

Fast vårdkontakt/läkarkontakt är ett prioriterat område. Fast vårdkontakt är vanligare än fast läkarkontakt.

Inför RPR-mötet den 9.12 ställde vi ett antal frågor till regionens politiker och tjänstemän och tipsade om lösningar:

1. Det viktigaste för äldre, ofta multisjuka individer är en väl **utbyggd primärvård**, som kan tillhandahålla hög individuell kontinuitet för patienterna, med namngivna läkare och sjuksköterskor.

Vid politikerutfrågningen inför valet fick vi veta att alla allmänläkarspecialister inte hade fått **handledarutbildning**, vilket försvårade utbildningen av nya specialister. Läkarnas yrkesetiska regler poängterar vikten av att utbilda yngre kollegor.

2. En stor andel av dem som bor i **glesbygd** är äldre och har därmed stora vårdbehov. Både Norr- och Västerbotten har man med specifika åtgärder ordnat lyckade lösningar.

3. I andra mer centrala områden har man visat att läkarna vid hälsocentralerna bland annat har kunnat lägga mer tid på hembesök, särskilt boende för äldre (Säbo) och att förbättra samarbetet med Östersunds kommun, sedan man sänkte **listningstaket** till 1250 individer per allmänläkarspecialist.

4. Hur står det till med **fasta namngivna läkare** för multisjuka i hemmet och på särskilda boenden i Gävleborg?

5. Från medlemmarna har uppkommit en fråga om varför Gävleborg inte tycks ha en **gynekolog** knuten till Försäkringskassan som särskilt kan hjälpa de äldre kvinnorna.

6. En **digitalisering** som är användbar för såväl patienter och personal kan vara viktig.

7. Vi läser i tidningarna att **utbildningen i geriatrik** inte är tillfredsställande. Många anser att ineliggande multisjuka patienter på sjukhus kan bara klaras av med hjälp av geriatrisk kompetens.

8. En återkommande fråga är **läkarbemanningen inom geriatriken och minnesmottagningen**. Har det skett några framsteg under den senaste mandatperioden?

9. Slutligen har vi aldrig haft så många legitimerade läkare och sjuksköterskor i Sverige som idag, men samstämmiga uppgifter pekar på pappersarbetet som inte har med den enskilda patientens hälsa att göra har ökat från 20% till 40% av personalens arbetstid. Genom att ta bort **onödig administration** kan den tillgängliga tiden för vårdarbete ökas med 20% och vi behöver inget nytillskott av läkare och sjuksköterskor på länge.

10. Här kommer en **personalpolitisk fråga**. Att behålla personal verkar vara svårt numera. I storstäderna är det ofta fråga om bostadssituationen för nyanställd personal. Kanske kan man överväga att anvisa **personalbostäder** under en övergångstid tills den nyanställda rotat sig.

En annan personalbevarande insats är **ständigt pågående utbildning** som ger allt större ansvar och befogenheter samt högre lön.

Hälso- och sjukvårdsdirektören svarade att primärvården är ett prioriterat område, att man följer glesbygdserfarenheterna, att listningstak inte är aktuellt, att fasta sjuksköterske-kontakter men inte fasta läkarkontakter är på god väg att genomföras, att digitaliseringen fungerat oväntat bra för de äldre, att det alltid finns möjlighet att träffa en gynekolog inom regionen om man så vill. Frågorna om geriatrik och minnesmottagningen ska besvaras vid nästa möte (i mars 2023). Frågorna 9 och 10 har ej hunnits med.

Undertecknad deltog i ett seminarium om nordiska äldreråd den 4-5 oktober, som var mycket upplysande om hur de nordiska länderna organiserat sig för äldre frågor. Tyvärr ingick inte hälso- och sjukvårdsfrågorna i programmet.

<https://nordicwelfare.org/nyheter/aldre-vuxna-i-norden-deltar-och-paverkar-genom-aldrerad/>

Gävle den 20 december 2022

Rurik Löfmark

SPF Ankaret, Gävle